

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO MIASTA RYPIN

OPRACOWANIE:

mgr inż. Emilia Stachowiak

POZNAŃ, styczeń 2026 r.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Spis treści:

1. Podstawy prawne, materiały źródłowe.....	3
2. Zawartość oraz cel opracowania i jego powiązania z innymi dokumentami.....	3
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	4
4. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	5
5. Istniejący stan środowiska.....	6
6.1. Istniejący stan środowiska obszaru miasta Rypin.....	6
6.1.1 Geomorfologia, geologia, ukształtowanie terenu.....	6
6.1.2 Wody powierzchniowe i podziemne.....	12
6.1.3 Powietrze atmosferyczne.....	17
6.1.4 Surowce mineralne.....	21
6.1.5 Gleby.....	21
6.1.6 Fauna i flora.....	21
6.1.7 Klimat.....	22
6.2. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	23
7. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie.....	23
8. Zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	24
9. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	28
9.1. Obszary Natura 2000 oraz inne obszary ochronione, różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta:.....	29
9.2. Powierzchnia ziemi i rzeźba terenu:.....	29
9.3. Powietrze atmosferyczne:.....	30
9.4. Wody powierzchniowe i podziemne:.....	30
9.5. Ludzie i dobra materialne:.....	31
9.6. Krajobraz:.....	32
9.7. Klimat.....	33
9.8. Zasoby naturalne:.....	33

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

9.9. Zabytki:	33
10. Oddziaływania skumulowane.....	34
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	34
12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.	35
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	36

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1. Podstawy prawne, materiały źródłowe.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Art. 51 ust. 1 cytowanej ustawy nakłada obowiązek sporządzenia prognozy w odniesieniu do takich dokumentów, jak: miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz plan ogólny gminy.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu **planu ogólnego miasta Rypin**, do opracowania którego przystąpiono na podstawie Uchwały nr LXXV/456/2024 Rady Miasta Rypin z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Rypin.

W niniejszej prognozie wykorzystano następujące materiały źródłowe i dane:

- opracowanie ekofizjograficzne sporządzone dla miasta Rypin,
- strony internetowe:
 - www.dane.gov.pl
 - www.geoserwis.gdos.gov.pl
 - www.zabytek.nid.gov.pl

2. Zawartość oraz cel opracowania i jego powiązania z innymi dokumentami.

Celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego miasta Rypin jest ocena potencjalnych skutków środowiskowych wynikających z realizacji ustaleń planistycznych oraz weryfikacja, czy proponowany model zagospodarowania przestrzennego pozostaje zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, ochrony zasobów przyrodniczych i ładu przestrzennego.

Zgodnie z art. 13h ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt planu ogólnego miasta Rypin zawiera uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej:

- część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawierająca wyjaśnienie:
 - 1) przyczyn wyznaczenia stref planistycznych, w tym przedstawia obliczenia potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 ww. ustawy;
 - 2) przyczyn wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy i obszaru zabudowy śródmiejskiej;
 - 3) przyczyn ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym;
 - 4) sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b ustawy.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- część graficzną uzasadnienia planu ogólnego stanowiąca prezentację graficzną:

1) danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1;

2) granic działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne;

3) obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 3 i 4 ustawy.

Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego miasta Rypin sporządzono w postaci elektronicznej w formie załączników graficznych w skali 1:5 000.

Integralną częścią planu ogólnego miasta Rypin jest załącznik nr 1 zawierający dane przestrzenne tworzone dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.).

Przy opracowywaniu prognozy zastosowano metodę prognozowania jakościowego. Polega ono na wykorzystaniu wiedzy na temat prognozowanych zjawisk i procesów. W przypadku niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano również wiedzę na temat funkcjonowania środowiska oraz jego stanu w obrębie granic opracowania dokumentu, a także wpływu ustaleń planu na komponenty środowiska. Ponadto, przy sporządzaniu niniejszego dokumentu wykorzystano także metodę indukcyjno – opisową, czyli łączenia zebranych informacji w logiczną całość.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt planu ogólnego jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Organem tym, w przedmiotowym przypadku, jest Burmistrz Miasta Rypin. W związku z tym, to on jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten stanowił będzie główną metodę analizy skutków realizacji postanowień planu ogólnego.

Stosowanie monitoringu pozwala na :

- identyfikację rzeczywistych skutków realizacji ustaleń planu ogólnego dla środowiska,
- wczesne wykrywanie ewentualnych niekorzystnych zmian środowiskowych,

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- umożliwienie podjęcia działań korygujących na etapie dalszego planowania przestrzennego,
- ocenę skuteczności przyjętych rozwiązań przestrzennych z punktu widzenia ochrony środowiska.

Analiza skutków realizacji ustaleń planu powinna dotyczyć zgodności funkcji i sposobu zagospodarowania i odbywać się po jego uchwaleniu oraz po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzanych na podstawie planu ogólnego. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych może odbywać się także na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę – przy współudziale organów administracji architektoniczno-budowlanej, jak również poprzez analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności planu ogólnego wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego). Poza tym, monitoring skutków realizacji ustaleń planu ogólnego powinien obejmować analizę zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenu oraz presję urbanizacyjną na tereny otwarte.

Monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu powinien polegać na analizie i ocenie stanu komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów i badań, odnoszących się do obszaru objętego projektem planu, uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach zleconych badań. Mogą to być m.in. dane inspekcyjne takich organów jak Główny Inspektorat Ochrony Środowiska czy Powiatowy Inspektorat Sanitarny. Można również korzystać z wyników badań przeprowadzanych na podstawie innych przepisów, o ile dane te są istotne dla analizowanego przypadku. Proponuje się, aby pomiary dokonywane były raz w roku lub dwa razy w roku (na wiosnę oraz jesienią) – zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne.

Wyniki monitoringu mogą stanowić podstawę do:

- weryfikacji polityki przestrzennej gminy,
- aktualizacji planu ogólnego,
- formułowania wytycznych środowiskowych dla dalszych dokumentów planistycznych.

4. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Teren Gminy Miasto Rypin, stanowiący obszar opracowania planu ogólnego, nie jest położony w obszarze przygranicznym. W związku z tym nie występuje możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

5. Istniejący stan środowiska

Miasto Rypin znajduje się we wschodniej części województwa kujawsko - pomorskiego w powiecie rypińskim, na szlaku wiodącym z Kujaw na Warmię i z Pomorza na Mazowsze. Leży w północno-wschodniej części historycznej Ziemi Dobrzyńskiej nad rzeką Rypienicą - dopływem Drwęcy. Zajmuje powierzchnię 10,6 km², co stanowi 1,87% powierzchni powiatu rypińskiego. Miejscowość zlokalizowana jest przy drogach wojewódzkich 534 (Grudziądz – Golub-Dobrzyń – Rypin), 560 (Brodnica – Rypin – Sierpc – Bielsk), 563 (Rypin – Żuromin – Mława) i 557 (Rypin – Lipno). Przez miasto przebiega linia kolejowa: nr 33 relacji Kutno-Brodnica, odcinki Sierpc-Rypin i Rypin-Brodnica.

W użytkowaniu i pokryciu terenu miasta dominują dwie formy – zabudowa miejska luźna oraz grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających. Tereny zabudowy stanowią ciągłość w granicach miasta – skupiają się od centrum i rozchodzą wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. Tereny przemysłowe skupiają się we wschodniej części miasta – w rejonie ul. Mławskiej i Bielawki oraz w północnej części miasta – w rejonie ul. Mleczarskiej i Piłsudskiego.

Rypin charakteryzuje się niewielkim udziałem terenów leśnych, a te istniejące cechują się mało zwartym charakterem. Obszar doliny Rypienicy cechuje się łąkowym krajobrazem z udziałem pastwisk.

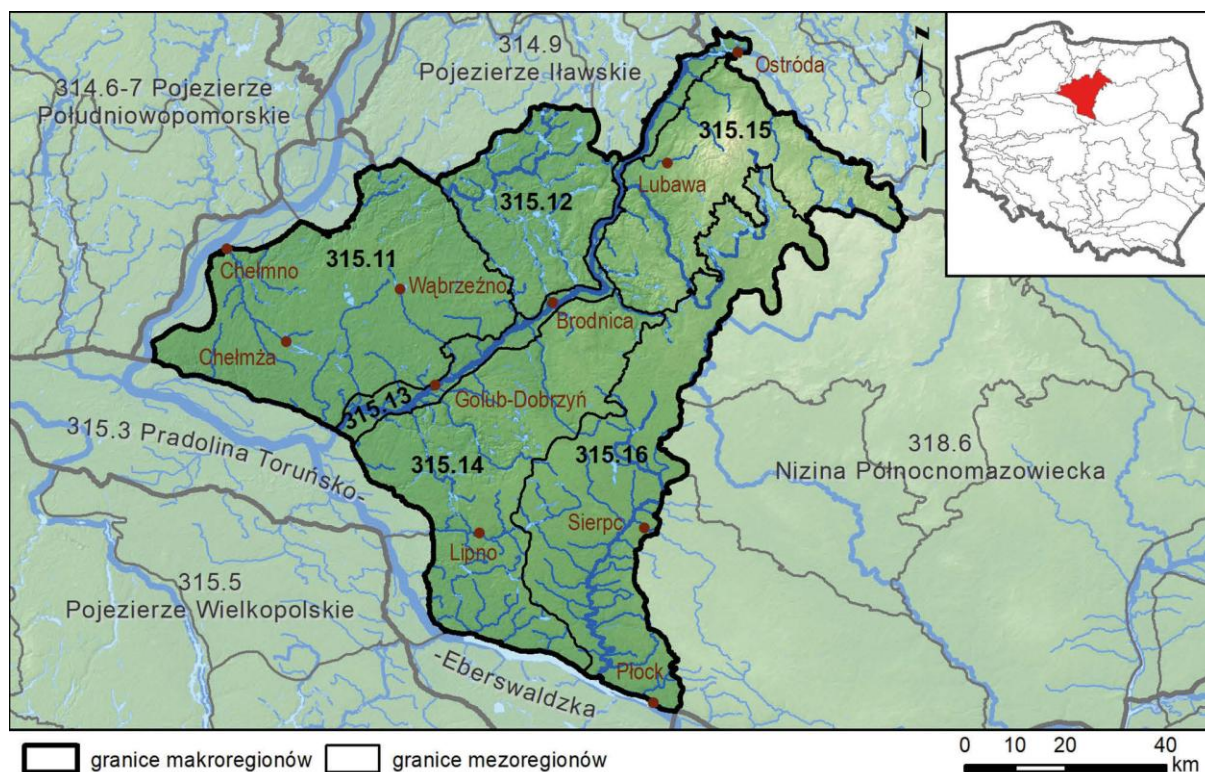
6.1. Istniejący stan środowiska obszaru miasta Rypin

6.1.1 Geomorfologia, geologia, ukształtowanie terenu

Według regionalizacji J. Kondrackiego obszar miasta Rypin położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie, a w jej zasięgu przynależy do mezoregionu Pojezierze Dobrzyńskie.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ryc. 1 Położenie makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie (315.1) i podział na mezoregiony

Źródło: „Regionalna geografia fizyczna Polski”, praca zbiorowa pod redakcją: A. Richlinga, J. Solona, A. Maciasa, J. Balona, J. Borzyszkowskiego, M. Kistowskiego, Poznań 2021

Cechą charakterystyczną makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie są rozległe wysoczyzny morenowe w północnej i południowej części rozcięte pradoliną i doliną Drwęcy o przebiegu północny wschód – południowy zachód.

Pojezierze Chełmińskie położone jest w zachodniej części makroregionu. Granice mezoregionu są bardzo wyraźne, wyznaczają je krawędzie większych lub mniejszych dolin i pradolin. Mezoregion cechuje duże zróżnicowanie geomorfologiczne. Zachodnia i skrajnie północna część stanowi względnie płaski obszar wysoczyznowy. Na południe od nich, w kierunku do doliny Drwęcy, w warunkach powierzchniowego (arealnego) zamierania lądolodu wytworzyła się szeroka strefa wysoczyznowa urozmaicona licznymi morenami martwego lodu oraz kemami i ozami. Liczne zagłębienia wytopiskowe, depresje końcowe oraz rynny subglacjalne zajęte częściowo przez jeziora nadają obszarowi charakter pojezierza. Region ma wybitnie rolniczy charakter.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Niewielkie enklawy borów, lasów mieszanych oraz łągów zachowały się jedynie na szlakach sandrowych, w dnach rynien i zagłębieniach.

Rzeźba terenu została ukształtowana głównie przez działalność lądolodu oraz wskutek późniejszych procesów erozyjno-akumulacyjnych (głównie w dolinach rzecznych). W rzeźbie terenu wyznaczyć można dwie główne jednostki geomorfologiczne: dolinę rzeki Rypienicy oraz wysoczyznę morenową.

Rynna Rypienicy jest najbardziej wyrazistą formą rzeźby analizowanego terenu. Jest to szeroka (do 1,5 km), głęboka (20–45 m) i kręta rynna subglacialna, o długości około 15 km. Jest ona wykorzystywana przez rzekę Rypienicę, która na północ od Rypina uformowała kilka krótkich i wąskich dolin przełomowych. W dnie rynny występują przeważnie równiny torfowe, miejscami przykryte namułami rzecznyymi. Strefy krawędziowe rynny Rypienicy, szczególnie po jej wschodniej stronie między Rypinem a Osiekiem, są rozcięte przez liczne dolinki o różnej genezie. Najliczniejsze wśród nich są dolinki i niecki denudacyjne oraz parowy i młode rozcięcia erozyjne. U wylotu niektórych z tych form rozwinęły się stożki napływowe. Na wschód od rynny Rypienicy wysoczyzna morenowa płaska jest rozcięta przez dolinki o różnej genezie. Dalej w kierunku wschodnim dominuje wysoczyzna morenowa falista, miejscami pagórkowata. W obrębie wysoczyzn morenowych oraz rynny Rypienicy występują formy akumulacyjne związane z zanikiem lądolodu zlodowacenia Wisły. Największy zasięg mają kemy. Zajmują one zwarte, pagórkowate powierzchnie, urozmaicone zagłębieniami powstałymi po martwym lodzie i występują w pasie o szerokości 0,5–3,0 km wzdłuż i w obrębie rynny Rypienicy. Do licznych form rzeźby terenu na badanym obszarze należą równiny torfowe i równiny jeziorne. Zajmują one dna dawnych jezior w rynnach subglacialnych i zagłębieniach. Największe równiny torfowe występują w dnach rynny Rypienicy.

Na tle struktur mezozoicznych, obszar położony jest w środkowej części niecki brzeżnej, zwanej nieką warszawską lub płocką. Najstarszymi utworami rozpoznanymi na omawianym obszarze są margle i wapienie kredy górnej. Strop utworów górnokredowych nawiercono w obrębie miasta Rypina na wysokości 89,5–94,6 m n.p.m. Na utworach kredy występują osady trzeciorzędu (paleogenu – paleocen, oligocen i neogenu – miocen, pliocen). Osady paleocenu reprezentowane są przez ily i mułki o miąższości 20–40 m. Osady oligocenu stanowią kilkumetrową warstwę mułowca

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ilastego oraz łą i piaski. Osady miocenu (łą, mułki z wkładkami węgla brunatnego i piaski) – ich miąższość jest zmienna i najczęściej przekracza 40 m. Utwory pliocenu zachowały się jedynie na obszarze elewacji Rypina, gdzie leżą na wysokości 90,0–123,8 m n.p.m. W strefach obniżień zostały usunięte w wyniku erozji. Reprezentowane są przez łą pstre z wkładkami piasku pylastego. Miąższość łąw sięga od 10 do 37 m. Osady czwartorzędowe (plejstocen i holocen) pokrywają cały obszar miasta. Deniwelacje w ukształtowaniu powierzchni podczwartorzędowej powodują zróżnicowanie ich miąższości. W strefach elewacji miąższość osadów czwartorzędu waha się od 10 do 50 m. W obrębie elewacji, w okresie późno glacialnym, powstało szereg rynien prostopadłych do doliny Drwęcy, rozcinających łą plioceńskie. Utwory plejstocenu reprezentowane są przez kompleksy osadów glacialnych i wodnolodowcowych związanych ze zlodowaczeniami południowopolskimi, środkowopolskimi i północnopolskimi. Do osadów zlodowaceń południowopolskich zaliczono trzy poziomy glin zwałowych oraz łą zastoiskowe. Skały tego wieku zostały stwierdzone otworami wiertniczymi. Na powierzchni występują tylko osady związane ze zlodowaczeniem warty (zlodowacenia środkowopolskie) i zlodowaczeniem Wisły (zlodowacenia północnopolskie). Osady zlodowaceń środkowopolskich to gliny zwałowe występujące powszechnie na omawianym obszarze i sięgające miąższości od kilkunastu do około 40 m (w części południowo-zachodniej) oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe, wypełniające głęboką formę erozyjną w centrum Rypina, w której występują łą oligocenu. Osady zlodowaceń północnopolskich występują na powierzchni całego terenu. Największe rozprzestrzenienie mają gliny fazy poznańsko-dobrzyńskiej zlodowacenia Wisły w wielu miejscach przykrywające bezpośrednio gliny zlodowaceń środkowopolskich. Osady piaszczyste zlodowaceń północnopolskich rozdzielają pokrywy glin w południowo-zachodniej i południowej części obszaru. W strefie zaburzeń glacitektonicznych gliny ostatniego zlodowacenia występują bezpośrednio na łą plioceńskich.

Utwory holocenne są wykształcone przede wszystkim jako torfy. Wypełniają one nierzadko rozległe obniżenia wytopiskowe w obrębie wysoczyzn i sandrów, rynny polodowcowe, a w dolinach rzecznych – starorzecza. Miąższość torfów jest zmienna, rzadko przekracza 2 m. W holocenie zachodziła także akumulacja piasków i mad w obrębie dolin rzecznych oraz łąw, mułków, gytii i torfów w zbiornikach jeziornych.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Gliny zwałowe (górne) występują powszechnie budując wysoczyznę morenową płaską i falistą. Zwykle tworzą one ciągłą warstwę o miąższości 2–5 m, maksymalnie 10 m. Są to na ogół brunatne, szarobrunatne i szare gliny piaszczyste i pyłowate, przeważnie masywne.

Piaski i mułki, ily, kemów i plateau kemowych – z osadów tych są zbudowane rozległe (szerokość 1–3 km) pagórki i wzgórza kemowe, występujące wzdłuż i w obrębie rynny Rypienicy. Zwykle są to piaski drobnoziarniste i piaski pyłowate oraz mułki, mułki ilaste i ily, miejscami z przewarstwieniami piasków, o barwie żółtobrunatnej, jasnobrunatnej i jasnoszarej, o miąższości do 30 m.

Namuły den dolinnych i zagłębień bezodpływowych oraz okresowo przepływowych występują powszechnie w dnie doliny oraz zagłębieniach bezodpływowych i okresowo przepływowych, najczęściej na torfach, gytiach, piaskach deluwialno-rzecznych, piaskach i mułkach kemów, a także na piaskach i żwirach wodnolodowcowych (sandrowych) i glinach zwałowych zlodowacenia Wisły. Są to głównie piaski drobno- i średnioziarniste, piaski pyłowate, miejscami z wkładkami mułków, z dużą domieszką detrytusu roślinnego. Często występują w nich wkładki materiału humusowego lub torfów. Mają barwę szarobrunatną, szarą i ciemnoszarą. Ich miąższość zazwyczaj waha się od 0,5 do 3,0 m.

Piaski oraz piaski i gliny deluwialne występują dość powszechnie w dolnych partiach zboczy rynien subglacialnych, dnach suchych dolin, dolinek i niecek denudacyjnych oraz parowów, a także w dnach zagłębień bezodpływowych. Są one wykształcone w postaci piasków różno-ziarnistych, często pyłowatych lub zaglinionych, z domieszką żwirów i gładzików. Lokalnie są to piaszczyste lub piaszczysto-pyłowate, słabo zwarte gliny z wkładkami lub przeławiczeniami piasków. Utwory te mają barwę brunatną, szarobrunatną i szarą. Ich miąższość wynosi 1–4 m.

Piaski i namuły stożków napływowych. Osady tego typu występują u wylotu dolin denudacyjnych, parowów i młodych rozcięć erozyjnych, rozcinających krawędzie rynny Rypienicy. Litologicznie są to słabo wysortowane piaski różnoziarniste z przeławiczeniami piasków drobnoziarnistych, piasków pyłowatych i mułków piaszczystych, a także namuły piaszczyste, miejscami z cienkimi przewarstwieniami torfów. Miąższość tych osadów dochodzi do 4 m.

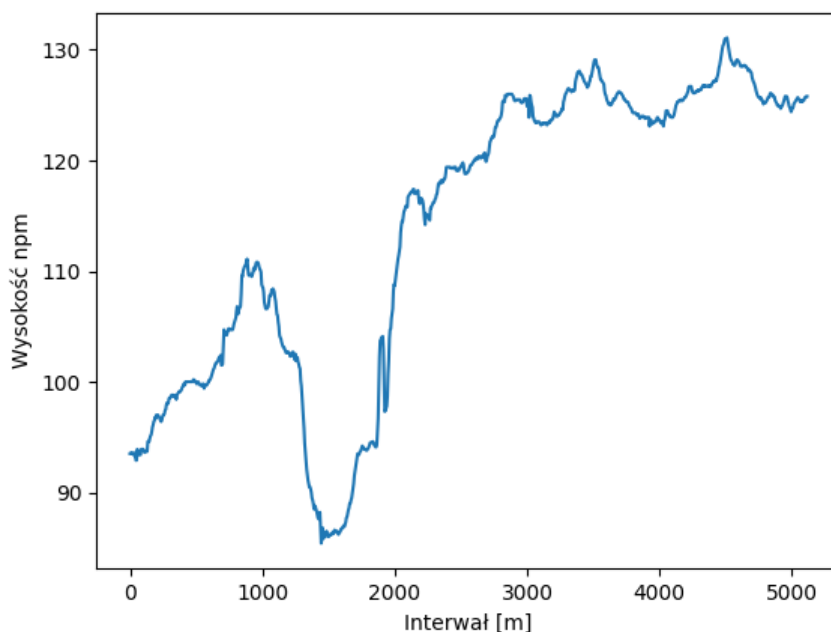
PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Torfy najczęściej leżą na gytiach, kredzie jeziornej, piaskach i mułkach jeziornych, piaskach i mułkach kemów, piaskach i żwirach wodnolodowcowych (sandrowych) oraz na glinach zwałowych. Występują one powszechnie w dnach rynien subglacjalnych i zagłębieniach powstałych po martwym lodzie w obrębie wysoczyzn morenowych, równin sandrowych i kemów. Ich miąższość wynosi przeważnie 1–3 m, maksymalnie – 6 m. Akumulacja torfów w dnie rynny Rypienicy odbywała się od młodszej części okresu atlantyckiego do najmłodszej części okresu subatlantyckiego.

Obszar miasta w przeważającej części posiada ukształtowanie równinne, z dominacją rzędnych od 120,0 m n.p.m. do 130 m n.p.m. Najwyżej położony punkt osiąga wysokość ok. 135 m n.p.m. Tylko w strefie krawędziowej z doliną Rypienicy jest urozmaicona licznymi wcięciami erozyjnymi, gdzie osiąga wysokości 110-115 m n.p.m. Najniżej położone są tereny w dolinie Rypienicy, gdzie najniższy punkt posiada wysokość ok. 85 m n.p.m.

Maksymalna deniwelacja badanego terenu dochodzi do 50 m. Deniwelacje rzędu 20-25 m występują w strefie zbocza doliny Rypienicy, gdzie spadki powierzchni terenu przekraczają 10%, a nawet lokalnie dochodząc do 25%. Z uwagi na zróżnicowaną rzeźbę terenu, zbocza doliny zagrożone są ruchami masowymi.

Ryc. 2 Profil podłużny na linii północny-zachód – południowy-wschód.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Numerycznego Modelu Terenu

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z przepisem art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. Starosta Rypiński opracował „*Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla obszaru powiatu rypińskiego*”.

W granicach administracyjnych miasta Rypin nie stwierdzono występowania osuwisk, natomiast wyznaczono 3 tereny zagrożone ruchami masowymi. Pierwszy z nich (19394) obejmuje fragment skarpy wzgórza z kościołem p.w. św. Trójcy od strony rzeki Rypienicy. Ponad skarpą dochodzi do zniszczeń chodnika wokół kościoła. Drugi teren (19395) obejmuje stromą skarpę w centrum miasta położoną na południe od ul. Mławskiej - obecne jest tu wymywanie, splezywanie. Cały obszar jest zabudowany i przekształcony antropogenicznie (nadbudowa, podcięcia), a w jego obrębie stwierdzono uszkodzony mur oporowy przy parkingu w dolnej części oraz uszkodzony mur w górnej części skarpy. Ostatni z terenów zagrożonych (19404) został wyznaczony na zboczach głębokiego wąwozu na wschód od końca ul. Spokojnej. Obecne są tu liczne zsuwy w piaszczystogliniastym podłożu.

6.1.2 Wody powierzchniowe i podziemne.

Osią hydrograficzną miasta jest rzeka Rypienica, która jest lewobrzeżnym dopływem Drwęcy i która ma swoje źródła w okolicy wsi Stępowo (na obszarze sąsiedniego arkusza) i płynie na północny-zachód wykorzystując głęboko wciętą rynnę subglacjalną. Zasilana jest przez małe dopływy i w dużej mierze przez wody podziemne. Rzeka Rypienica uchodzi do Drwęcy w rejonie Brodnicy.

Wezbrania roztopowe rzeki występują w marcu i kwietniu, typowe okresy występowania niszówek to miesiące czerwiec i sierpień.

Średni jednostkowy odpływ pochodzenia podziemnego wynosi od 1,5 - 2,5 l/s. Udział odpływu pochodzenia podziemnego w ogólnej masie odpływu wynosi 60 - 75 %. Przepływy i stany wody w rzece są kontrolowane na wodowskazie w Rypinie. Charakterystyczne wielkości przepływu rzeki w tym przekroju są następujące:

NNQ = 0,04 m³/s, SNQ = 0,12 m³/s,

SSQ = 0,63 m³/s,

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

SWQ = 2,97 m³/s, WWQ = 10,90 m³/s.

Sieć wód powierzchniowych, o charakterze stałym, występuje głównie w części zachodniej opracowania i jest ściśle związana z dnem doliny Rypienicy i równoległe do niej usytuowaną rynną. W dnach obydwu form dolinnych występuje sieć rowów melioracyjnych.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Teren opracowania położony jest w granicach JCWP Rypienica z Dopływem z jez. Długiego o kodzie RW20001028879.

Wyniki pomiarów jakości wód JCWP Rypienica z Dopływem z jez. Długiego na podstawie oceny stanu GIOŚ z lat 2014-2019 i oceny eksperckiej przedstawiają się następująco:

- umiarkowany potencjał ekologiczny (wskaźniki determinujące stan ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy; fitobentos, makrobezkręgowce);
- zły stan wód.

Postęp w osiągnięciu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016 r. (wg oceny stanu wód za lata 2014-2019):

- stan ekologiczny: cel nieosiągnięty – brak postępu;
- stan chemiczny: brak możliwości oceny postępu.

Zgodnie z Aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły wody JCWP Rypienica z Dopływem z jez. Długiego są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, które dla tych JCWP zostały zdefiniowane jako dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Głównymi źródłami antropopresji w obrębie zlewni są:

- źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone) jako główne źródło presji troficznych;
- eutrofizacja jako główne źródło presji zasalających;
- prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne, wały przeciwpowodziowe jako główne źródło presji hydromorfologicznych.

Wskaźniki, dla których cel środowiskowy jest zagrożony przez presję występującą w zlewni JCWP:

- fizykochemiczne: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy;
 - biologiczne: fitobentos, makrobezkręgowce;
-

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- chemiczne: nie dotyczy.

Dla JCWP termin osiągnięcia celu środowiskowego to 2027 r., jednakże ustalone zostało odstępstwo od tego terminu. Przyczyną odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych jest: podwyższony potencjał sorpcyjny (wrażliwość zlewni na presję antropogeniczną) oraz silnie i ekstremalnie zagrożone suszą.

Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, OWO, BZT5, azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów.

W granicach miasta występuje sieć rowów melioracyjnych. Największe ich skupisko związane jest z rzeką Rypienicą, do której odprowadzane są wody z urządzeń melioracyjnych. Zmeliorowane są także tereny rolne w południowo-wschodniej części miasta.

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych Polski (B. Paczyński) obszar Rypina należy do rejonu chełmińsko-dobrzyńskiego (Ic) będącego jednostką podrzędną regionu mazowieckiego (I).

Na omawianym obszarze znaczenie użytkowe mają poziomy wodonośne w utworach czwartorzędowych i neogeńskich (trzeciorzędowych).

Główny wodonośny poziom użytkowy występuje w utworach czwartorzędu. Poziom przypowierzchniowy występuje powszechnie w zachodniej części. Miąższość osadów wodonośnych zmienia się od około 6 do 40 m. Zwierciadło wody występuje pod nieznacznym naporem na głębokości od 3 do 14 m. Poziom izolowany jest ciągłą pokrywą glin. Głębszy poziom wodonośny występuje w zachodniej części. Tworzą go piaski drobno- i średnioziarniste, lokalnie z domieszką pyłu, występujące w spągu utworów czwartorzędowych na głębokości 50-80 m, na glinach zlodowaceń południowopolskich lub bezpośrednio na łożach plioceńskich. Miąższość osadów piaszczystych waha się w przedziale 8-40 m. Potencjalna wydajność studni waha się od 0,7 m³/h przy depresji 13 m do 59 m³/h przy depresji 19,1 m. Szczególną pozycję

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

zajmuje poziom czwartorzędowy występujący w głębokim zagłębieniu w centrum Rypina. Zagłębienie to w dolnej części wypełnione jest wodnolodowcowymi piaskami różno- i gruboziarnistymi ze żwirem i otoczkami o miąższości 45-74 m. Jego dno znajduje się na głębokości od 79,5 m do 158,0 m. Potencjalna wydajność studni wynosi tutaj maksymalnie 168 m³/h przy depresji 8,8 m. Utwory wodonośne w poszczególnych otworach studziennych charakteryzują się zróżnicowaną miąższością (6–40 m) i występują na różnych głębokościach. Poza strefą zaburzeń glacitektonicznych występowanie tego poziomu jest bardziej regularne i wykazuje mniejsze zróżnicowanie miąższości. Utwory wodonośne występują na głębokości 15-50 m w części północnej i południowej, a w części wschodniej 50-100 m. Poziom czwartorzędowy jest powszechnie eksploatowany przez wodociągi wiejskie, ujęcia przemysłowe i użytkowników indywidualnych. Największe ujęcie z tego poziomu wodonośnego zaopatruje w wodę miasto Rypin. Ujęcie zlokalizowane jest w dolinie rzeki Rypienicy, która stanowi bazę drenażu poziomów wodonośnych. W czasie rozpoczęcia eksploatacji ujęcia w 1959 r. zwierciadło wody w studniach miało charakter subartezyjski. Obecnie uległo obniżeniu do 2 – 3 m poniżej zwierciadła z roku 1959 i stabilizuje się na głębokości 1,1 do 3,1 m. Przewodność osadów wodonośnych osiąga wartość 1000 – 1500 m²/24h, a wydajność potencjalna studzien wynosi 70 – 120 m³/h.

Główny użytkowy poziom wodonośny piętra trzeciorzędowego stanowią piaski drobno-, rzadziej średnioziarniste należące do miocenu, a w rejonie Bielaw do oligocenu. Warunki hydrogeologiczne w strefie zaburzeń glacitektonicznych obejmujących miasto są skomplikowane. W poszczególnych otworach utwory wodonośne występują na różnych głębokościach i mają zmienną miąższość - od około 6 do 40 m. Poziom trzeciorzędowy jest eksploatowany na ujęciu miejskim w Bielawach, a także kilku ujęciach przemysłowych.

Wody w utworach czwartorzędowych i neogenu należą do typu wodorowęglanowowapniowego. Charakteryzują się one niską mineralizacją z reguły nieprzekraczającą 400 mg/dm³. Ze względu na podwyższone zawartości żelaza i manganu, a w pojedynczych przypadkach również azotynów, mają przeważnie średnią jakość i wymagają uzdatniania.

Poziom wodonośny występuje również w marglach i wapieniach kredowych. Nawiercony został on w trzech otworach w Rypinie. Strop margli kredowych występuje

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

na wysokości 89,5–94,6 m n.p.m., a miąższość przewierconych utworów wodonośnych wahała się od 21 do 56 m. Poziom ten nie został rozpoznany hydrogeologicznie i nie jest ujmowany.

Występujący na omawianym terenie główny poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych charakteryzuje się różnym stopniem zagrożenia, od wysokiego od bardzo niskiego. Jest to uwarunkowane stopniem naturalnej izolacji utworami słabo przepuszczalnymi od powierzchni terenu, lokalizacją obiektów uciążliwych i istniejącym już zanieczyszczeniem wód poziomu użytkowego. Poziom wodonośny w utworach trzeciorzędowych zalicza się do niskiego stopnia zagrożenia zanieczyszczeniami ze względu na występowanie wystarczającej izolacji częściowej lub całkowitej.

Miasto położone jest w zasięgu niedokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka warszawska”. Średnia głębokość zbiornika wynosi ok. 160 m. Zasoby wynoszą ok. 250 000 m³/d, a moduł jednostkowej wydajności przyjmuje wartość 0,06 l/s/km². Świadczy to o bardzo ograniczonym tempie odnawialności zasobów. Zbiornik jest stosunkowo dobrze izolowany, decyduje o tym jego znaczna głębokość.

Tab. 1 Charakterystyka GZWP nr 215

numer GZWP	nazwa GZWP	Stratygrafia utworów wodonośnych	średnia głębokość ujęć [m]	zasoby [tys. m ³ /d]	moduł zasobów [l/(s*km ²)]
215	Subniecka warszawska	Tr	160	250	0,06

Źródło: www.epsh.pgi.gov.pl

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych prowadzonych przez Inspektorat Ochrony Środowiska są jednolite części wód podziemnych. Teren opracowania znajduje się w zasięgu JCWPd nr 39. Ostatnie wyniki badań jakości wód podziemnych JCWPd nr 39 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone były w 2019 r. Stan chemiczny, ilościowy oraz ogólny wód tych JCWPd został oceniony jako dobry. Porównanie wyników oceny stanu JCWPd z 2012 i 2016 roku):

- 2012: stan ilościowy dobry, stan chemiczny dobry;
- 2016: stan ilościowy dobry, stan chemiczny słaby.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z Aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły JCWPd nr 39 jest zagrożona chemicznie nieosiągnięciem celów środowiskowych, które zostało określone jako dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy.

W granicach miasta dla rzeki Rypienicy (region wodny Dolnej Wisły) wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą Q1% (obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat) i Q10% (obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat).

6.1.3 Powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny

W 2024 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy opracował „Roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2023”.

Celem rocznej oceny jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach na obszarze poszczególnych stref w zakresie umożliwiającym dokonanie ich klasyfikacji na podstawie przyjętych kryteriów. Dla celów rocznej oceny jakości powietrza oraz uchwalenia i realizacji programów jego ochrony na terenie kraju, ustanowione zostały strefy. Strefę stanowi aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz aglomeracji. W województwie kujawsko-pomorskim zostały wyznaczone 4 strefy:

1. aglomeracja bydgoska,
2. miasto Toruń,
3. Miasto Włocławek,
4. strefa kujawsko-pomorska uwzględniająca pozostałą część województwa, w tym miasto Rypin.

W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi uwzględnia się 12 substancji:

- dwutlenek azotu,
- dwutlenek siarki,

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- benzen,
- ołów,
- arsen,
- nikiel,
- kadm,
- benzo(a)piren B(a)P,
- pył PM10,
- pył PM2,5,
- ozon,
- tlenek węgla.

Oceny prowadzone pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin odnoszą się do 3 substancji (ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy wielkopolskiej):

- tlenek azotu,
- dwutlenek siarki,
- ozon.

Na podstawie oceny poziomu poszczególnych substancji dokonano klasyfikacji stref, w których są dotrzymane lub przekroczone przewidziane prawem poziomy dopuszczalne, docelowe lub poziomy celów długoterminowych. Każdej strefie, dla każdego zanieczyszczenia przypisano właściwy symbol klasy.

Oznaczenie klas przyjęto wg. instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska:

A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,

A1 – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM2.5, w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³,

C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe,

D1 – jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego,

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

D2 – jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

Podsumowanie wyników oceny ze względu na ochronę roślin:

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2023 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa kujawsko-pomorska uzyskała klasę A.

Podsumowanie wyników oceny ze względu na ochronę zdrowia:

Klasyfikacja stref w rocznej ocenie jakości powietrza za 2023 rok ze względu na ochronę zdrowia ludzi, wskazała w województwie kujawsko-pomorskim klasy C tylko dla jednego zanieczyszczenia, tj. benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 (3 strefy w klasie C: aglomeracja bydgoska, miasto Włocławek i strefa kujawsko-pomorska).

Głównym źródłem hałasu w przypadku gminy miejskiej jest komunikacja. Przebieg przez centrum miasta Rypin głównych dróg publicznych kategorii wojewódzkiej nr 534 Grudziądz-Rypin, nr 557 Rypin-Lipno, nr 560 Brodnica-Bielsk, nr 563 Rypin-Mława, powoduje, że problem hałasu pochodzącego z komunikacji jest w mieście znaczny.

W ramach państwowego monitoringu w 2019 r. dokonana została ocena stanu akustycznego środowiska w mieście Rypin. W 2019 roku w ramach prowadzenia badań hałasu drogowego pomiarami w Rypinie objęto ulice stanowiące ciąg dróg wojewódzkich: nr 534 – ul. Kościuszki i ul. Sienkiewicza, nr 560 – ul. Piłsudskiego i ul. Warszawska oraz nr 563 – ul. Mławska.

Wartość długookresowego poziomu dźwięku, na badanych stanowiskach, dla doby wahała się w zakresie od 66,1 dB do 72,9 dB, przy natężeniu ruchu pojazdów od 359-689 poj./h z 4-11% udziałem pojazdów ciężkich, a dla pory nocy od 58,0 dB do 64,4 dB, przy natężeniu ruchu od 63-143 poj./h z 9-14% udziałem transportu ciężkiego. Przeprowadzone pomiary wykazały przekroczenie dopuszczalnego długookresowego poziomu dźwięku dla pory doby na 4 stanowiskach objętych badaniami w zakresie od 1,3 dB do 4,9 dB. W porze nocy, również w 4 punktach badawczych zarejestrowano przekroczenie w zakresie od 0,4 dB do 5,4 dB. Nie odnotowano naruszenia klimatu akustycznego, zarówno dla pory doby, jak i nocy, jedynie na ul. Mławskiej 31.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wartości krótkookresowego równoważnego poziomu dźwięku, dla pory dnia (L_{AeqD}) znalazły się w przedziale od 63,9 dB do 70,0 dB oraz dla pory nocy (L_{AeqN}) w zakresie od 58,0 dB do 64,4 dB. Wyniki pomiarów, nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku w porze dnia, jedynie na stanowisku badawczym przy ul. Mławskiej 31, natomiast w pozostałych punktach przekroczenia w tym okresie osiągają wartości w zakresie od 3,4 dB (ul. Kościuszki 29) do 5,0 dB (ul. Sienkiewicza 7). W porze nocy odnotowano przekroczenia na wszystkich stanowiskach badawczych w zakresie od 2,0 dB (ul. Mławska 31) do 8,4 dB (ul. Sienkiewicza 7).

Porównując aktualne wyniki badań z pomiarami wykonanymi w poprzednich latach można stwierdzić, że rejestrowane obecnie poziomy dźwięku od lat oscylują wokół zbliżonych wartości we wszystkich opomiarowanych punktach.

Ryc. 3 Monitoring hałasu komunikacyjnego w Rypinie w 2019 r.

Wartość poziomu dźwięku L_{DWN}: pierwsza linia zabudowy
wysokość 4,0 m n.p.t.

- 50.1 - 55.0 [dB]
- 55.1 - 60.0 [dB]
- 60.1 - 65.0 [dB]
- 65.1 - 70.0 [dB]
- 70.1 - 75.0 [dB]
- 75.1 - 80.0 [dB]

Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2019, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy, grudzień 2020 r.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W 2019 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, inspekcji poddano 76 zakładów, z czego 1 znajdował się w Rypinie (Firma Handlowo-usługowa). W kontrolowanym zakładzie w Rypinie odnotowano przekroczeniami dopuszczalnego poziomu hałasu o 2,4 dB w porze dziennej.

6.1.4 Surowce mineralne

Na terenie miasta Rypin nie występują udokumentowane złoża kopalin.

6.1.5 Gleby

Gleby miasta Rypin cechuje stosunkowo duże zróżnicowanie genetyczne. Wynika to z różnorodności geologicznej podłoża, urozmaiconej rzeźby terenu oraz zmienności stosunków wodnych.

Na obszarze miasta dominują gleby płowe rozwinięte na utworach gliniastych. Charakteryzują się wysokimi klasami bonitacyjnymi, co stanowi o wysokiej przydatności rolniczej (kompleksy 1-4).

Na terenach piaszczystych, zwłaszcza w południowej części gminy, przeważają płaty gleb bielcowych o średniej i niskiej przydatności rolniczej (kompleksy 5-9 i 14). W dolinie Rypienicy oraz większych zagłębieniach występują gleby hydrogeniczne. Większe zagłębienia moreny dennej oraz dna rynien polodowcowych są miejscem występowania gleb bagiennych. Najczęściej są to gleby torfowe rozwinięte na torfowiskach niskich i przejściowych. Powstały w wyniku zarastania doliny rzecznej Rypienicy. Gleby torfowe tworzą siedliska olsów oraz wykorzystywane są jako użytki zielone.

6.1.6 Fauna i flora

Jednym z głównych elementów środowiska biotycznego miasta jest dolina Rypienicy. W obrębie doliny rzeki znajdują się również kompleksy łąkowo-bagienne, stanowiące ostoje dla licznych gatunków zwierząt zwłaszcza płazów, stanowią miejsca lęgowe i bytowe wielu gatunków ptaków jak i drobnych ssaków. W skład roślinności łąk zalewanych wchodzi mietlica biaława, rzeżucha łąkowa, turzyce, śmiałek darniowy,

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

kostrzewa czerwona. Roślinność łąk bagiennych tworzą różne gatunki turzyc, trzcinnik lancetowaty oraz liczne gatunki mchów.

Lasy tworzą kilka niewielkich kompleksów o łącznej powierzchni 27,19 ha, co stanowi 2,5% powierzchni ogólnej miasta. Kompleksy leśne są rozmieszczone nierównomiernie na obszarze gminy. Na obszarze gminy można wyróżnić kilka typów lasów: bór suchy, bór świeży, bór podmokły, bór mieszany i lasy olszowe. Dominującym typem jest bór świeży i suchy. Największy udział w drzewostanie ma sosna z domieszką brzozy brodawkowatej, dębu, świerka i osiki. W podszyciu występuje głównie leszczyna i jarzębina oraz jałowiec. Znaczący jest również udział lasów olszowych. Porastają one wilgotne zagłębienia torfowe, gdzie występuje wysoki poziom wód gruntowych.

Fauna miasta jest stosunkowo uboga. Występują tu głównie gatunki pospolite - zwierzęta łowne, zamieszkujące obszary rolno-leśne (jelenie, sarny, lisy, dziki). Wśród ptactwa można wymienić gatunki takie jak łyska, perkoz dwuczuby, kos, sikory.

6.1.7 Klimat

Miasto Rypin znajduje się w strefie umiarkowanie ciepłego klimatu. Średnia roczna temperatura w mieście Rypin wynosi 8.7 °C. Średnioroczne opady to 679 mm.

Odchylenie w poziomie opadów pomiędzy najsuchszym i najmokrzejszym miesiącem wynosi 49 mm. Wahania temperatury w trakcie roku wynoszą 21.3 °C. Miesiąc o największej wilgotności względnej to listopad (86.93 %). Miesiąc o najniższej wilgotności względnej to maj (68.05 %). Miesiąc z największą liczbą dni deszczowych to lipiec (13.17 dni), miesiąc o najniższej liczbie to kwiecień (9.77 dni).

W Rypinie miesiącem z największą ilością słonecznych godzin dziennie jest czerwiec, w którym jest średnio 10,67 godzin słonecznych. Miesiąc z najmniejszą ilością słonecznych godzin dziennie to styczeń ze średnio 2,17 godzinami słonecznymi dziennie. W sumie w Styczeń jest 67,16 godzin słonecznych. Przez cały rok liczy się około 2411,06 słonecznych godzin. Średnio w miesiącu jest 200,92 godzin słonecznych.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8°C. Maksymalne temperatury osiągają 38°C, natomiast minimalne dochodzą do -32°C.

Na analizowanym obszarze dominują wiatry wiejące z sektora zachodniego (20%), południowo-zachodniego (14%) i północno-zachodniego (11%). Przeważają wiatry słabe o średniej prędkości 1 – 2 m/sek. Wiatry z sektora zachodniego zawsze przynoszą

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

powietrze wilgotne pochodzenia atlantyckiego, w zimie ciepłe powodujące odwilże, a w lecie chłodne.

6.2. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Plan ogólny jest dokumentem zastępującym dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i uzyskującym rangę aktu prawa miejscowego. Będzie on pełnił funkcję kluczową w kontekście polityki przestrzennej miasta, gdyż stanowić będzie podstawę sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Oznacza to, że nowe zamierzenia inwestycyjne mogą być podejmowane wyłącznie na terenach wskazanych w planie ogólnym i muszą być z nim zgodne, co pozwala samorządowi na realne zarządzanie procesami urbanizacyjnymi, ograniczanie presji na tereny rolnicze i środowiskowe oraz zapewnienie ładu przestrzennego.

Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym brak uchwalenia planu ogólnego uniemożliwia prowadzenie polityki przestrzennej, w tym blokuje możliwość uchwalania nowych miejscowych planów oraz decyzji o warunkach zabudowy, co w praktyce prowadziło do paraliżu inwestycyjnego i utraty kontroli nad kształtowaniem przestrzeni. W konsekwencji mogłoby to prowadzić do poważnych zakłóceń w rozwoju społeczno-gospodarczym, zahamowania inwestycji publicznych i prywatnych oraz pogorszenia jakości życia mieszkańców.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie.

Istniejącymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu są:

- w zakresie powietrza atmosferycznego
 - emisja z indywidualnego ogrzewania budynków będąca wynikiem stosowania paliw konwencjonalnych oraz kotłów o niskiej sprawności,
 - zanieczyszczenia komunikacyjne,
 - kumulacja zanieczyszczeń w przypadku obszarów o zwartej zabudowie z emisją ze źródeł komunikacji drogowej
 - warunki topograficzne utrudniające przewietrzanie miasta (południkowy przebieg korytarza ekologicznego – doliny Rypienicy przy przeważających wiatrach zachodnich – równoleżnikowych);

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- w zakresie klimatu akustycznego
 - przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wzdłuż dróg wojewódzkich, wykorzystywanych do ruchu tranzytowego;
- w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych
 - źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne,
 - zmiany klimatu prowadzące do wzrostu częstotliwości występowania zjawisk o charakterze ekstremalnym (susze, ulewne deszcze),
 - spływ zanieczyszczeń z terenów rolniczych (nawozy sztuczne i pestycydy, odpady płynne z hodowli zwierząt – gnojowica),
 - zły stan technicznych zbiorników bezodpływowych gromadzących ścieki (nieuszczelności), jak i niekontrolowany ich wywóz ;
 - płytko zalegające wody podziemne;
 - nieuregulowana gospodarka wodno - ściekowa, szczególnie przy rozproszonej zabudowie.

8. Zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Analizowany projekt planu ogólnego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego.

Do najważniejszych dokumentów **szczebla międzynarodowego i wspólnotowego**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, można zaliczyć:

- *Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości* mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczeniem powietrza na dalekie odległości,
- *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992)*, której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego,

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu*, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.,
- *Protokół z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu*, sporządzony w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r.,
- *Porozumienie Paryskie*, przyjęte w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r., które zakłada intensyfikację i konieczność podejmowania solidarnych wysiłków zobowiązanych stron do zatrzymania globalnego ocieplenia,
- *Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska*, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia,
- *Europejska Konwencja Krajobrazowa* sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu,
- *Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,
- *Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej*, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,
- *Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu*, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,

- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy*, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Najważniejszym dokumentem strategicznym w obszarze środowiska na **szczeblu krajowym** jest *Polityka ekologiczna państwa 2030*. Ma ona na celu zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez działania pro-środowiskowe, zrównoważony rozwój i wdrażanie nowoczesnych rozwiązań administracyjnych i technologicznych. Celem głównym *PEP 2030* jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców poprzez działania, które poprawiają jakość środowiska, bezpieczeństwo ekologiczne oraz warunki życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Celami szczegółowymi są m.in.

1. poprawa jakości środowiska naturalnego, a tym samym zdrowia i bezpieczeństwa ludzi;
2. zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych;
3. ograniczanie zmian klimatycznych, adaptacja do skutków tych zmian oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Poniższa tabela przedstawia sposób uwzględnienia w projekcie planu ogólnego celów wskazanych w *Polityce ekologicznej państwa 2030*:

Cel / kierunek interwencji PEP2030	Ustalenia projektu planu ogólnego miasta Rypin
Poprawa jakości powietrza i warunków życia	Preferencja rozwoju zabudowy w istniejących zwartych strukturach funkcjonalno-przestrzennych, ograniczenie rozlewania zabudowy poprzez wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy, wyznaczenie stref zieleni i rekreacji
Ochrona zdrowia przed hałasem	Rozdzielenie funkcji mieszkaniowych i usługowych oraz produkcyjnych
Racjonalne	Ograniczenie presji inwestycyjnej poprzez wyznaczenie stref

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

gospodarowanie przestrzenią	otwartych
Ochrona gleb i powierzchni ziemi	Ochrona terenów rolnych i przyrodniczych poprzez wyznaczenie stref otwartych i koncentracja zabudowy
Ochrona bioróżnorodności i krajobrazu	Zachowanie terenów zieleni i korytarzy ekologicznych
Adaptacja do zmian klimatu	Ochrona dolin rzecznych poprzez ograniczenie zainwestowania
Ograniczanie ryzyka powodzi i susz	Wyłączenie zabudowy na obszarach zagrożonych powodzią oraz na terenach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

Źródło: opracowanie własne

Obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego uchwalony został Uchwałą Nr XI1/35/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. W obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, następujące zadania ponadlokalne realizujące cele publiczne odnoszą się do Miasta Rypin:

1. zadania o znaczeniu krajowym:

- utworzenie sieci rezerwatów i parków kulturowych;

2. zadania o znaczeniu wojewódzkim:

- opracowanie programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego,
- realizacja programu zwiększenia lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2001-2020,
- realizacja obiektów małej retencji wód, w szczególności w zlewniach: Noteci, Wełny, Orli, Kamionki, Sępolenki, Krówki, Osy, Lutryny, Rypienicy, Strugi Toruńskiej i Ruźca,
- rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 534,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 560,
- budowa obwodnicy miasta Rypin,

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 557,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 563,
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Sierpc-Rypin DN 150 mm,
- regulacja, naprawa i odbudowa rzek i kanałów: Księżówka, Kanał Zgniłobłoty, Struga Rychnowska, Struga Sadszka, Brodniczka, Pręczawa, Struga Toruńska, Browina, Struga Radzyńska, Pissa, Lutryna i Rypienica;

3. Charakter nieinwestycyjny mają zadania:

- ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
- zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi.

W projekcie planu ogólnego uwzględnione zostały zadania o charakterze infrastrukturalnym i komunikacyjnym. Koncentracja terenów pod zabudowę i ograniczenie przeznaczenia terenów rolnych i przyrodniczych również wpisuje się w cele i działania wskazane w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Pozostałe ustalenia planu ogólnego nie kolidują z planem na szczeblu wojewódzkim, gdyż nie uniemożliwiają realizacji pozostałych zadań, jednakże ze względu na zakres merytoryczny nie mogły być literalnie uwzględnione w projekcie.

9. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Plan ogólny jest dokumentem strategicznym na poziomie gminy, który nie lokalizuje konkretnych przedsięwzięć i nie przesądza o konkretnym sposobie zagospodarowania działki, a wyznacza jedynie ramy funkcjonalno-przestrzenne poprzez ustalenia w katalogu stref planistycznych i gminnych standardach urbanistycznych.

Niniejszy rozdział przedstawia ocenę potencjalnych oddziaływań ustaleń projektu planu ogólnego miasta Rypin na środowisko przyrodnicze, w zakresie adekwatnym do zakresu merytorycznego tego planu, uwzględniając uwarunkowania hydrologiczne, glebowe i przyrodnicze.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

9.1. Obszary Natura 2000 oraz inne obszary ochronione, różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta:

Miasto Rypin położone jest poza istniejącymi obszarami objętymi ochroną przyrody.

W mieście Rypin prawną ochroną objęte jest 9 pomników przyrody. Są to jednostkowe drzewa zlokalizowane przy głównych ciągach komunikacyjnych lub w otoczeniu budynków użyteczności publicznej. Ustalenia planu ogólnego nie wykluczają dalszego funkcjonowania pomników przyrody.

Na obszarze gminy występują elementy środowiska przyrodniczego o znaczeniu lokalnym, w tym tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej oraz ciąg ekologiczny doliny rzeki Rypienicy. Projekt planu ogólnego przewiduje ich zachowanie w postaci strefy otwartej, co ogranicza ryzyko fragmentacji siedlisk i utraty różnorodności biologicznej.

W granicach obowiązujących planów miejscowych, plan ogólny przenosi ich ustalenia w zakresie możliwego zainwestowania. Na obszarach poza obowiązującymi planami miejscowymi wyznaczono obszary uzupełnienia zabudowy z dopuszczonym nowym zainwestowaniem. W granicach tych terenów przewiduje się ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny i flory w postaci terenów zieleni urządzonej dopuszczonych w strefach planistycznych. Jednocześnie plan nie wyklucza wprowadzenia nowych terenów zieleni urządzonej, zgodnie z katalogiem stref planistycznych.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

9.2. Powierzchnia ziemi i rzeźba terenu:

Wszelkie przekształcenia terenu zmierzające do realizacji nowych obiektów budowlanych prowadzą do nieodwracalnego przekształcenia powierzchni ziemi. Skutkuje to również powstaniem tymczasowych form antropogenicznych, tj.: zwałowiska, nasypy.

Biorąc pod uwagę ustalenia planu, przewidywane zmiany powierzchni dotyczyć będą w większości terenów niezagospodarowanych, na których projekt planu przewiduje nowe zainwestowanie. Tak więc skutki dla powierzchni ziemi dotyczyć będą części terenu opracowania, która aktualnie pozostaje niezagospodarowana, a na której planowana do realizacji jest nowe zainwestowanie w ramach projektowanego

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

przeznaczenie terenu. Natomiast skala tych oddziaływań będzie zależna od szczegółowych ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu ogólnego przewiduje rozwiązania sprzyjające racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, w tym koncentrację zabudowy oraz ograniczanie presji inwestycyjnej na tereny otwarte, co ogranicza ryzyko znaczących negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i rzeźbę terenu.

9.3. Powietrze atmosferyczne:

Plan ogólny nie wprowadza ustaleń skutkujących bezpośrednim wzrostem emisji zanieczyszczeń. Oddziaływanie ustaleń projektu planu ogólnego na jakość powietrza będzie więc zależało przede wszystkim od funkcji terenów oraz intensywności ich użytkowania – doprecyzowanych w planach miejscowych. Podział miasta na strefy planistyczne uwzględnia lokalny korytarz ekologiczny o przebiegu równoleżnikowych i sprzyjającym przewietrzaniu miasta. Pozostawienie go jako strefę otwartą wpłynie pozytywnie na czystość powietrza w mieście.

Plan ogólny może także generować pozytywne oddziaływania, ponieważ wspiera rozwój odnawialnych źródeł energii.

9.4. Wody powierzchniowe i podziemne:

Projekt planu ogólnego wyznacza strefy planistyczne dostosowując przeznaczenie terenów do warunków środowiskowych, co wspiera racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Dzięki takim działaniom możliwe jest ograniczenie potencjalnych zagrożeń dla środowiska wodnego wynikających z rozwoju zabudowy. W świetle przedstawionych uwarunkowań kluczowe dla ochrony wód na terenie miasta Rypin jest:

- ograniczenie zabudowy na obszarze doliny rzeki Rypienicy,
- ochrona GZWP 215 przed zanieczyszczeniami obszarowymi i punktowymi,
- zachowanie stref ochronnych wokół ujęć wody,
- minimalizacja uszczelnienia powierzchni w nowych strefach urbanistycznych.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W planie ogólnym ww. działania zapewnia podział na strefy funkcjonalne uwzględniający istniejące zagospodarowanie oraz ustalone standardy urbanistyczne – w szczególności udział powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej.

Ocenia się, że planowany podział na strefy funkcjonalne wiązać się będzie z powstaniem nowych punktowych źródeł wytwarzania ścieków głównie komunalnych oraz zanieczyszczonych wód deszczowych, co niesie za sobą ryzyko pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Z punktu widzenia zasobów wodnych zwiększenie planowanej powierzchni pod zabudowę, a co za tym idzie utwardzenie i skanalizowanie terenu, może mieć wpływ na zaburzenie bilansu wodnego i zmniejszenie zasobności wód podziemnych.

W zależności od strefy planistycznej, plan ogólny ustala zróżnicowany stopień utwardzenia powierzchni terenu – najniższymi wskaźnikami udziału powierzchni biologicznie czynnej cechują się tereny w strefie gospodarczej. Tam można spodziewać się zmniejszenia infiltracji wód opadowych i lokalnego zmniejszenia zasobów wód podziemnych.

Podsumowując, ocenia się, że planowane zagospodarowanie przestrzenne może wiązać się z powstaniem nowych punktowych źródeł wytwarzania ścieków komunalnych oraz przemysłowych oraz istnieje zagrożenie pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej.

Strefy planistyczne wyznaczone w planie ogólnym stanowią ogólne wytyczne będące podstawą do realizacji dokumentów planistycznych, w których uszczegółowione będą ustalenia odnoszące się do wymogów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

9.5. Ludzie i dobra materialne:

Projekt planu ogólnego uwzględnia granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych i eliminuje nowe zainwestowania na tych terenach, co zapewni mieszkańcom bezpieczeństwo i ochroni dobra materialne.

Plan ogólny miasta wskazuje nowe – względem tych, ustalonych już w obowiązujących planach miejscowych – tereny pod zabudowę, zwłaszcza mieszkaniową.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Jest to zbieżne z wnioskami mieszkańców oraz wydawanymi decyzjami o warunkach zabudowy. Wpłynie to pozytywnie na możliwość gromadzenia dóbr materialnych.

Z uwagi na fakt, że wyznaczone strefy planistyczne nie wskazują jednoznacznie rodzaju działalności usługowej czy produkcyjnej, przypadku nowej lokalizacji funkcji usługowej czy produkcyjnej, na etapie planu miejscowego należy rozstrzygnąć charakter działalności, która będzie najmniej kolizyjna z zabudową mieszkaniową.

9.6. Krajobraz:

Plan ogólny miasta Rypin w przeważającej części wskazuje podział na strefy funkcjonalne analogiczny jak w obowiązujących miejscowych planach oraz w większości zgodny z aktualnym sposobem użytkowania terenów zainwestowanych. Nie przewiduje się więc odstępstw i zmian od aktualnego wyglądu krajobrazowego miasta.

Plan ogólny zawiera ustalenia w zakresie gminnych standardów urbanistycznych określa m.in. maksymalną: nadziemną intensywność zabudowy i wysokość zabudowy, które zostały dostosowane do istniejącego charakteru otoczenia. Dzięki temu zachowany zostanie ogólny wizerunek miasta, z uwzględnieniem jego walorów krajobrazowych. Przy opracowaniu planu ogólnego uwzględniona została potrzeba ochrony ciągłości systemu przyrodniczego oraz charakterystycznej topografii terenu, przebiegu doliny Rypienicy i terenów pozostałych terenów otwartych. Podział miasta na strefy planistyczne umożliwi harmonijne zagospodarowanie terenów.

W audycie krajobrazowym województwa kujawsko-pomorskiego na terenie miasta wskazano trzy krajobrazy zidentyfikowane, jednak żaden z nich nie został określony krajobrazem priorytetowym. Tylko dla krajobrazu 04-315.14-08 sformułowano rekomendacje oraz scharakteryzowano zagrożenia. Na poziomie lokalnym szczególnie nacisk w rekomendacjach położono na potrzebę ochrony i właściwego zagospodarowania terenów krajobrazowych poprzez zakaz przekształcania trwałych użytków zielonych oraz nieużytków na grunty orne. Zalecono ochronę form ukształtowania terenu, w tym stref krawędziowych dolin i obszarów o wysokich walorach widokowych. Ww. zasady zostały uwzględnione w projekcie planu ogólnego.

9.7. Klimat

Za większość zmian w warunkach klimatycznych, w tym mikroklimatu, odpowiada postępująca urbanizacja. Powstająca zabudowa oraz wzrost udziału powierzchni zabudowanych prowadzi do punktowego wzrostu temperatury powietrza oraz „zatrzymywania ciepła, co powoduje nagrzewanie terenów. Zabudowa wiąże się również z dostarczaniem sztucznego ciepła w postaci ciepła pochodzącego z ogrzewania domów, działania klimatyzatorów, ruchu samochodowego. Ponadto, tereny zabudowane zatrzymują więcej ciepła, gdyż naturalne procesy ochładzające, takie jak wiatr, nie działają tak efektywnie, jak na terenach niezabudowanych czy o mniejszej intensywności zabudowy. Tereny zabudowane od niezabudowanych różnią się także pod względem warunków wilgotnościowych. Tereny zabudowane mogą charakteryzować się niższą wilgotnością względną, ale jednocześnie większymi opadami atmosferycznymi.

Plan ogólny miasta Rypin, w podziale na strefy planistyczne, przeznaczają nowe tereny pod zabudowę, a więc także pod utwardzenie. W konsekwencji, lokalnie, nastąpić może wzrost temperatury i zmiana warunków wilgotnościowych, dotyczyć to będzie jednak wyłącznie terenów jak dotąd niezagospodarowanych, a przeznaczonych pod zainwestowanie.

9.8. Zasoby naturalne:

Teren miasta położony jest poza granicami udokumentowanych złóż zasobów naturalnych, w związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ich przedmiot.

9.9. Zabytki:

Plan ogólny, w uwarunkowaniach rozwoju gminy, uwzględnia obiekty i obszary zabytkowe. Wyznaczone strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne na terenach, na których zlokalizowane są zabytki, nie wprowadzają ustaleń mogących negatywnie na nie oddziaływać. Doprecyzowane zasady ochrony zabytków powinny zostać zdefiniowane w miejscowych planach.

10. Oddziaływania skumulowane

Ze względu na generalny i nieszczegółowy charakter planu ogólnego oraz brak lokalizacji konkretnych przedsięwzięć, nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań skumulowanych na środowisko ani na obszary Natura 2000.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Plan ogólny, jak już wspomniano, jest dokumentem o charakterze strategicznym i kierunkowym, który nie przesądza o lokalizacji ani parametrach konkretnych przedsięwzięć.

Zapobieganie negatywnym oddziaływaniom na środowisko realizowane jest poprzez przyjęte w projekcie planu ogólnego ustalenia, w szczególności:

- wyznaczenie stref planistycznych z zabudową w obrębie istniejących i rozwijających się struktur osadniczych,
- ograniczanie zabudowy na terenach otwartych,
- ochronę obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

Z uwagi na cel i charakter dokumentu jakim jest plan ogólny, rozwiązania zapobiegające negatywnym skutkom mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, tożsame są z **rozwiązaniami ograniczającymi** ww. skutki, ponieważ jako działania ograniczające również należy wskazać: zachowania naturalnych dolin cieków, wykluczenie z zabudowy terenów zalewowych, ochronę lokalnych korytarzy ekologicznych, koncentrację zabudowy czy ograniczenie przekształcania terenów rolnych.

Ze względu na charakter planu ogólnego **nie wskazuje się konkretnych działań kompensacyjnych**. Ewentualna konieczność zastosowania kompensacji przyrodniczej

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

będzie rozstrzygana na dalszych etapach planowania przestrzennego lub w ramach procedur oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnych przedsięwzięć.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku planu ogólnego, jako dokumentu o charakterze strategicznym dla gminy, analiza rozwiązań alternatywnych powinna odnosić się do zasad kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, a nie lokalizacji konkretnych przedsięwzięć – gdyż o takich plan ogólny nie przesądza. Analiza rozwiązań alternatywnych została przeprowadzona w odniesieniu do:

- kierunków rozwoju zabudowy, w tym ochrony terenów otwartych i przyrodniczych (podziału na strefy planistyczne),
- stopnia koncentracji lub rozproszenia zagospodarowania (określonej poprzez gminne standardy urbanistyczne).

Wariant zerowy – brak realizacji planu ogólnego: w tym przypadku nastąpi blokada rozwoju przestrzennego gminy, ponieważ brak uchwalonego planu ogólnego uniemożliwia opracowywanie planów miejscowych i wydawanie decyzji o warunkach zabudowy.

Wariant alternatywny – zakłada dopuszczenie szerszego zakresu rozwoju zabudowy, poprzez większe rozszerzenie obszarów uzupełnienia zabudowy, w granicach których dopuszczalne będzie wydawanie decyzji o warunkach zabudowy.

Potencjalne skutki środowiskowe tego wariantu obejmowałyby:

- zwiększenie powierzchni trwałych przekształceń gleb,
- wzrost uszczelnienia powierzchni i presji na zasoby wodne,
- wzrost oddziaływań komunikacyjnych.

Wariant ten należy ocenić jako mniej korzystny dla środowiska, w szczególności w kontekście długofalowej ochrony zasobów przyrodniczych i adaptacji do zmian klimatu, gdyż zakłada większą intensywność zainwestowania i większe przekształcenia środowiska.

Wariant przyjęty w analizowanym projekcie planu ogólnego ocenia się jako optymalny w kontekście balansu między rozwojem miasta a presją środowiskową, gdyż zakłada:

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- koncentrację zabudowy w obrębie istniejących struktur osadniczych,
- ograniczenie rozlewania zabudowy na tereny otwarte,
- zachowanie i kształtowanie systemów zieleni.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego miasta Rypin.

Prognoza oddziaływania na środowisko to dokument, którego celem jest ocena, czy przyjęte ustalenia planu ogólnego mogą w przyszłości oddziaływać na środowisko oraz czy zaproponowane rozwiązania są zgodne z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Ocena oddziaływania na środowisko została przeprowadzona na poziomie odpowiednim do charakteru planu ogólnego. Oznacza to, że nie analizowano oddziaływań konkretnych inwestycji, lecz oceniano potencjalne skutki środowiskowe wynikające z ogólnych kierunków rozwoju przestrzennego.

W prognozie uwzględniono m.in.:

- istniejący stan środowiska na terenie gminy,
- możliwe zmiany zagospodarowania przestrzennego,
- potencjalne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska,
- zgodność planu z dokumentami strategicznymi w zakresie ochrony środowiska.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń planu ogólnego może w przyszłości prowadzić do zmian w sposobie użytkowania terenu, głównie w związku z rozwojem zabudowy na terenach dotąd niezainwestowanych. Oddziaływania te będą jednak miały charakter pośredni, a ich rzeczywista skala będzie zależna od szczegółowych rozwiązań przyjmowanych na dalszych etapach planowania przestrzennego.

Plan ogólny zawiera rozwiązania uwzględniające potrzeby ochrony środowiska, takie jak: koncentracja zabudowy w istniejących strukturach funkcjonalno-przestrzennych, ograniczanie rozlewania zabudowy na tereny otwarte, zachowanie terenów przyrodniczych. Rozwiązania te są jednocześnie rozwiązaniami, które mają zapobiegać powstawaniu negatywnych oddziaływań na środowisko. Ewentualne szczegółowe działania ochronne lub kompensacyjne będą rozpatrywane na dalszych

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

etapach realizacji planu, w szczególności przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie miasta Rypin nie występują obszary objęte ochroną w ramach sieci Natura 2000. W związku z tym realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie powodować negatywnego wpływu na cele i przedmiot ochrony tych obszarów ani na ich integralność.

W prognozie przeanalizowano rozwiązania alternatywne oraz zgodność ustaleń planu z dokumentami na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Jako metodę oceny skutków realizacji projektu planu ogólnego wskazuje się monitoring oparty na analizie dostępnych danych, w tym dokumentów planistycznych oraz informacji pochodzących z państwowego monitoringu środowiska.

PLAN OGÓLNY MIASTA RYPIN
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu **planu ogólnego miasta Rypin** spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

16.01.2026 r.

.....
Data i podpis autora prognozy

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU OGÓLNEGO MIASTA RYPIN

część graficzna

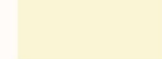

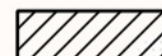

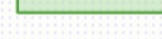
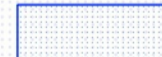

250 0 250 500 750 1 000 m

1:10 000

OZNACZENIA

- granica administracyjna Gminy Miasto Rypin
- budynki
- linia kolejowa
- drogi wojewódzkie
- przepuszczalność gruntów:
 - 2 klasa - przepuszczalność średnia
 - 3 klasa - przepuszczalność słaba
 - 4 klasa - przepuszczalność zmienna
- grunty podatne na infiltrację zanieczyszczeń
- ujęcia wód podziemnych
- strefa ochrony bezpośredniej ujęć wód
- strefa ochrony pośredniej ujęć wód
- stacje uzdatniania wody
- oczyszczalnie ścieków
- urwisko, skarpa
- tereny zagrożone występowaniem ruchów masowych
- grunty podatne na denudację
- pomniki przyrody
- lasy
- cieki wodne
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - dla zalewu wodą Q1%
 - dla zalewu wodą Q10%
- tereny podmokłe okresowo
- cmentarze
- emitory hałasu i wibracji
- emitory przemysłowe
- składowiska odpadów
- składowiska paliw stałych
- składowiska surowców
- grunty orne chronione (klas I-III)